

חג הסוכות תש"ע • גליון י"א

עלון לעידוד לימוד התורה בקרב אנ"ש

לימוד בחול המועד

לקט אודות מעלת לימוד התורה בימי חול המועד

איסור מלאכה כדי לעסוק בתורה

אמר ר' אבא בר ממל: 'אלו היה מי שימנה עמי התרתי שיהיו עושין מלאכה בחולו של מועד, כלום אסרו לעשות מלאכה אלא כדי שיהיו אוכלין ושותין ושמחים ויגעין בתורה ועכשיו אוכלין ושותין ופוחזין.'

(ירושלמי מועד קטן פ"ב ה"ד)

"להתקבץ במדרשות ולשמוע נועם אמרי ספר"

כי לא לעסוק במלאכה הוקבעו ימי חולו של מועד, כי אם לשמוח לפני ה', רוצה לומר להתקבץ במדרשות ולשמוע נועם אמרי ספר, הלכות הפסח בפסח, והלכות עצרת בעצרת, [והלכות החג בחג].

(ספר החינוך מצוה שכג)

בחול המועד "חייב לעסוק בתורה יומם ולילה ממש"

בימי חול המועד שאין בהם טעמי פטור הנ"ל – הן מפאת המצוות המיוחדות לשבת ויו"ט; והן מצד ההתעסקות לפרנסתן של ימות החול, שהרי אסורים אז במלאכה – הרי במילא נשאר אז על כאו"א הציווי המלא של "חייב לעסוק בתורה יומם ולילה ממש".

(משיחת ש"פ צו תשל"א)

תוקף מיוחד בשנה זו

מכיון שהקביעות דשנה זו היא שכל ימי חול המועד רצופים הם, בלי שום הפסק זמני הפוטר מחיוב לימוד התורה, הרי זו הוראה על תוקף החיוב של לימוד התורה, ביתרון מיוחד, בימים אלה...

(משיחת ש"פ צו תשל"א)

דבר התורה

בעמדנו בימים הסמוכים לחג הסוכות הבעל"ט, הננו מוציאים לאור לקט כמה קטעים אודות מעלת לימוד התורה בימי חול המועד.

* * *

לימוד התורה, אם כי כל שעה זמנה הוא, יש לה עתים מיוחדים שבה נדרשת בתוקף יתירה.

בימי החול כאשר האדם עסוק בטרדות הפרנסה, ההחיות נפשו ונפשות בני ביתו, ה"ה מוכרח להסתפק בקביעות עתים לתורה כל אחד בפי יכולתו, ובזה יקיים מצות 'והגית בו יומם ולילה'!

רק בבא ימי שבת ויו"ט כל אחד מוסיף בעבודתו לה', בתורתו ובתפלתו, ומח' נפשו בלימוד תורת ה' - סתים וגליא. וכך שואב חיות לכל ימי השבוע, לברר את העולם כולו ולעשותו דירה לו ית'.

אך עדיין לא שבע כל צרכו. התפלה, הסעודות וההשפעה על בני הבית דורשת זמן, ולאחרי ככלות הכל נשאר רק איזה שעות בשביל לימודו לעצמו.

דוקא בימי חול המועד, שאין הפרעות כלל - לא ממלאכה דחול, ולא ממנוחה דשבת ויו"ט - יוכל האדם לקיים מצות 'והגית' כפשוטו, וכדברי רבינו שבימי חול המועד "חייב לעסוק בתורה יומם ולילה ממש".

* * *

ויה"ר אשר ע"י לימוד התורה בימים אלה נזכה בקרוב ממש להזמן בו יהיו פנויין בתורה וחכמתה. לא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד. כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

מחלקת ההור"ל

שע"י ארגון יגדיל תורה

YAGDIL TORAH- 383 Kingston Ave.

Room 188 Brooklyn, NY 11213

P. 347.223.5943 E. YagdilT@gmail.com

W. www.YagdilTorah.org

להקדיש גליונות נוספים – נא להתקשר למספר שלמעלה

”ימי רצון ומוצלחים בלמודים”

הימים שבין ראשון של פסח ליום אחרון נקראין חול המועד, והטעם, מפני שהן חול לגבי ראשון ושביעי אבל לגבי שאר ימים מועד איקרו ולכן אין לאדם לעסוק בשום מלאכה לא גדולה ולא קטנה ולא התירו כי אם דבר האבד ושיהיה נקל לעשותו, ולא יאמר אדם כיון שאיני יכול לעשות בהם מלאכה אוכל ואשתה ואטייל ואשמה בהם, כי אין זה כוונת הימים טובים והמועדים הלילה להאמין זה והפתאים והסכלים לבם נוטה לסכלות זה.

אבל האמת, לא ניתנו ימים טובים לישראל אלא כדי שיהיו פנויים מעסקים ומלאכתם ויעסקו בתורה בלי טרדה ובלי מחשבה והם ימי רצון ומוצלחים בלמודים, לכן אין לאדם לאבד אותם במאכל ומשתה ושינה וטיול אלא כל אחד יעמוד במקומו המיוחד לו ויעסוק במה שחננו האל יתברך ויתעלה, בעלי מקרא במקרא, בעלי משנה במשנה, בעלי גמרא בגמרא,

ולא מפני זה תענה נפשו אלא יאכל דברים טובים ומוטעמים וישתה כראוי לו וישן מעט אם בר הכי הוא והרי כל זה עונג לגופו, ואחר כך שאר היום יענג נפשו העגומה אשר היא יושבת כשבויה בגלות ואין מי שיחוש לה ולתועלתה, כי כולם פונים לתאוות היצר הרע הגוף הנגוף כי רבים אשר אתו מאשר אתה כי היא יחידה וגלמודה דורש אין לה, אשריו ואשרי חלקו למי שנגע יראת אלהים בלבו לדרוש אליה ולבקש עליה לסמוך אותה שלא תפול ביד מבקשי רעתה וזה כל האדם.

וכל אלו הימים יש בהם תוספת קדושה, ויש קרבן מוסף לכל יום, וצריך כל אדם לזהר בו כנ”ל, גם יש בהם תוספת גברא בקריאת התורה, ומתוך ענינים אלו נראה שיש בהם קדושה ואין השכל נותן שניתנה הקדושה בימים לאכול ולשתות ולנהוג בהם מנהג חול והמתנהג בהם במנהג הזה בשגוען ינהג ועתיד ליתן את הדין ומחלל קדושת הימים ומעלתם.”

(סדר היום להר”ר משה אבן מכיר סדר ספירת העומר)

”כדי להדבק באהבתו וביראתו ולעסוק

בתורתו התמימה”

נראה מדעת זה החכם, שאיסור גדול בשחוק ובקלות ראש יותר מעשיית מלאכה. וכן האמת, כי מי שעוסק במלאכה עוסק בישוב העולם והיא מצוה גדולה, שכן מצינו בונה בית ונוטר כרם שחוזר מעורכי המלחמה אויבי השם לפי שעוסק בישובו של עולם, וכוונת התורה בנתינת המועדות והראיה לפני השם כדי להדבק באהבתו וביראתו ולעסוק בתורתו התמימה ולמדו ליראה השם הנכבד והנורא מן החכמים החסידים העולים לראות פני האדון ה' אלהי ישראל שלש פעמים בשנה.

(ספר כלבו סימן ט)

בחול המועד:

”חייב לעסוק בתורה יומם ולילה ממש”

משיחת ש”פ צו תשל”א

”הוראה מיוחדת בעבודת ה' של כאו”א בימים אלה”

”בקשר לקביעות של ימי חוה”מ . . שבאין בהמשך אחד שאין יום השבת מפסיק ביניהם . . ישנה הוראה מיוחדת בעבודת ה' של כאו”א בימים אלה:

דהנה אדמו”ר הזקן פוסק בשלחנו, דמי ש”אינו יכול לעסוק תמיד בתורה חייב לקבוע לו עתים לת”ת ביום ובלילה כפי כחו ויכלתו וכו' וכל זה במתפרנס ממעשה ידיו ממש אבל אם מלאכתו נעשית ע”י אחרים וכו' חייב לעסוק בתורה יומם ולילה ממש” - וזה שייך לכאו”א דהרי ”כל איש מישראל חייב בת”ת בין עני בין עשיר, וכו'”.

והנה כשם שבימות החול הרי חיוב זה של לעסוק בתורה יומם ולילה ממש אינו מוטל על אלה שהם מתפרנסים ממעשה ידיהם כנ”ל - עד”ו הוא ביחס ליו”ט: דמכיון שהוא ”חציו לכם”, הרי בחלקו זה שניתן ”לכם” פטרה התורה מחיוב מצות תלמוד תורה; וכן גם ביום השבת הלא מצינו ש”מאחרין לבוא לביהכנ”ס” משום המצוה שיש בו ”לענגו וכו'”, דהיינו שבזמן שהוא הותר החיוב תמידי של לימוד התורה [ולמעשה גם בנוגע ליום השבת כולו, ממאמר רו”ל בקושי התירו לדבר ד”ת בשבת].

בקביעות דשנה זו ”הרי זו הוראה על תוקף החיוב של לימוד

התורה ביתרון מיוחד, בימים אלה”

אמנם בימי חול המועד שאין בהם טעמי פטור הנ”ל - הן מפאת המצוות המיוחדות לשבת ויו”ט; והן מצד ההתעסקות לפרנסתן של ימות החול, שהרי אסורים אז במלאכה - הרי במילא נשאר אז על כאו”א הציווי המלא של ”חייב לעסוק בתורה יומם ולילה ממש” (כמובן מלבד הזמנים המיועדים לתפלה; ולקיום מצות ושמחת בחגך שהיא מ”ע מה”ת גם בחוה”מ, וכיו”ב).

ולכן מכיון שהקביעות דשנה זו היא שכל ימי חול המועד רצופים הם, בלי שום הפסק זמני הפוטר מחיוב לימוד התורה, הרי זו הוראה על תוקף החיוב של לימוד התורה, ביתרון מיוחד, בימים אלה...

”להשתדל עם כל מי שיכול לפעול עליו, שגם הוא יוסיף אומץ

בלימודו בימים אלו”

עפ”י הנ”ל, ובהמשך למדובר בהתוועדות דחמשה עשר בשבט ודפורים - ע”ד ”כיבוש” כל העולם כולו על ידי הוספה ויגיעה בלימוד התורה וביתר שאת וביתר עז - מהראוי ונכון וטוב אשר בימי חוה”מ . . יוסיף כאו”א בעסק התורה הן בלימודו הוא והן בנוגע לזולת: להשתדל עם כל מי שיכול לפעול עליו, שגם הוא יוסיף אומץ בלימודו בימים אלו ובהתאם להנ”ל.

תלמידי הישיבות במיוחד להוסיף בימים אלו

ופשיטא שענין הנ”ל שייך במיוחד לתלמידי הישיבות, דגם בשאר הימים הרי ”תורתם קבע” היא גם בזמן כמות הזמן; עליהם מוטל חיוב מיוחד לנצל את כל ימי חוה”מ . . הבע”ל להוסיף בלימוד התורה ביתר שאת וביתר עז.

ויה”ר שיפעלו דברים אלה את פעולתם ובמילואם...